

Udliggende; det Svar, han fik fra Ministeriet, gav ganske vist ikke de forlangte Oplysninger; men der stete ikke nogen Indsigelse imod Lovligheden af den Diskussion, som han havde ført. Lovligheden af at udtale sig om de almindelige politiske Forhold er selvfølgelig given i Rigsdagens tidligere Historie. Men dernæst vil jeg tillade mig at anføre en anden Omstændighed til Støtte for denne Opfattelse af Grundlovsindskrænkningen, til Støtte for vor, som jeg troer, grundlovmæssige Ret. Hvorom have alle Landets Valgkandidater talt fra Valgtribunerne? Have deres Udtalelser dreiet sig om kysten eller jydskt Jernbaner, om Beskæftningen i Kjøbstæderne, om Overformynderiernes Omordning, om Helsingørs Havn, om den københavnske Indkomstskat og desl.? Nei, de have dreiet sig om Rigets almindelige politiske Forhold, derom har man fra alle Valgtribuner forlangt Udtalelser fra de Mænds Side, der bleve sendte til Rigsdagen, og paa disse Udtalelser ere de blevne valgte. Deraf slutter jeg da, at den Ret, hvorpaa jeg, og jeg haaber det ærede Things store Fleertal, gjør Paastand for Rigsdagen, har sin Rod i, støtter sig til Folkebevidstheden, og efter min Overbeviisning er den aldeles uafviselig. Jeg vilde ikke blive her en eneste Dag, hvis jeg var overbevist om, at denne Ret var Rigsdagen formeent.

Dernæst gif den ærede Taler over til Adressens Indhold, som han erklærede deels for usornøden, deels for ikke at være klar og bestemt nok. Det Usornødne dvælede han ikke videre ved; for den anden Paastand derimod anførte han adskillige Exempler. Han meente saaledes, at ved Begyndelsesordene i Adressens tredje Stykke: „en fælles Forfatning“ var ikke meent den bestaaende Fællesforfatning. Det forekommer mig dog, at de Ord, hvormed det andet Punktum i samme Stykke begynder: „Det politiske Baand, der forbinder Kongeriget og Slesvig“, ikke kunne Andet end betegne den bestaaende Fællesforfatning; thi der er intet andet politisk Baand, som for Diebliffet forbinder Kongeriget og Slesvig. Ganste vist siges der om den, at den skal udvikles i fri og folkelig Aand, og naar den ærede Landsthingsmand heller ikke finder disse Udtryk klare, vil jeg dog spørge, om det kan forlanges, at en

Adresse nøgagtigt skal meddele et heelt Udcast til en ny Fællesforfatning? Den Betragtning, at Fællesforfatningen i fri og folkelig Retning ikke gaaer vidt nok, turde være ligesaa udbredt hos det danske Folk som den Betragtning, at Rigsdagen har Ret til at tale med om disse Udliggende, og der behøves jo heller ikke paa nogen Maade her at gives nogen nærmere Betegnelse af, hvorledes man tænker sig denne Udvikling, kun at det bliver en virkelig Udvikling. For Diebliffet befinder Fællesforfatningen sig i en meget svag Tilstand; men dette skal jeg senere komme til. — Den ærede Landsthingsmand meente dernæst, at der var brugt et høist urigtigt og farligt Udtryk i det fjerde Stykke, hvor der er henviist til Regjeringens Udtalelse af, at det er dens Overbeviisning, at de holsteenske Forhold maae ordnes saaledes, at Kongen kan opfylde sine Forbundspligter som Holsteens Hertug, uden at de andre Landsdeles Uafhængighed derved krænkes. Dersom denne Passus virkelig var en saa urigtig og farlig Udtalelse, hvorledes havde da Regjeringens nuværende Formand for to Aar siden paa Regjeringens Vegne kunnet udtale den? Det forstaaer jeg aldeles ikke. Dengang maa jo dog Regjeringen selv have anseet det for fuldkommen rigtigt og forsvarligt at udtale dette, og hvad der senere skulde være hændt, der skulde kunne gjøre en saadan Udtalelse farlig, kender jeg ikke. Naar den ærede Landsthingsmand har ytret, at det vilde være farligt at røkke ved Fællesforfatningen, inden de holsteenske Forhold vare ordnede, kan jeg til en vis Grad give ham Ret deri, forsaavidt nemlig, at der var nogen Udsigt til at faae Holsteens Forhold ordnede; men at lade være at ordne de holsteenske Forhold og at lade Fællesforfatningen henstaae i den Skikkelse, hvori den nu befinder sig, troer jeg er en komplet Umulighed. — Den ærede Landsthingsmand holdt en Lovtale over den ikke nærværende Indenrigsminister, fordi denne, da nærværende Sag første Gang var for, udtalte, at Holsteens Udfikelse var et Onde. Paa mig gjorde denne Udtalelse i Ministerens Mund et ganske modsat Indtryk, og jeg troer ikke, at han vil kunne glæde sig ved den Møes, som den ærede Landsthingsmand har ydet ham. Han har